

SİRKÜLER
Sayı: 2018/118

İstanbul, 04.06.2018
Ref:4/118

Konu:

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU ALACAKLARININ AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN’UN 48/A MADDESİNE GÖRE TECİL VE TAKSİTLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK YAYINLANMIŞTIR

31.05.2018 tarih ve 30437 sayılı Resmi Gazete’de “*Sosyal Güvenlik Kurumu Alacaklarının 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48/A Maddesine Göre Tecil ve Taksitlendirilmesine İlişkin Yönetmelik*” yayınlanmıştır.

Yönetmelik, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48/A maddesi uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumu’na olan yükümlülüklerini süresinde yerine getirmiş ancak son bir yıl içinde borçlarını ödeyememiş olan uyumlu prim borçlularının borçlarını taksitlendirerek ödeyebilmelerine ilişkin işlemleri düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır. Yönetmelik, uyumlu prim borçlularının 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 88. maddesi kapsamındaki prim ve diğer borçlarının 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi uyarınca tecil ve taksitlendirme işlemlerini kapsamaktadır.

Hatırlanacağı üzere, 31.03.2018 tarih ve 30377 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2018/11500 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 6183 sayılı Kanunun “Vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının tecili” başlıklı 48/A maddesinde düzenlenen **özel tecil hükümlerinin**, söz konusu maddenin beşinci fıkrasının dördüncü bendinin Bakanlar Kurulu’na verdiği yetkiye istinaden, **Sosyal Güvenlik Kurumu’na olan prim borçları** için de uygulanabilmesine dair imkân sağlanmıştı. Söz konusu karar, “uyumlu prim borçlularının” 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun 88. maddesi kapsamındaki **prim ve diğer borçlarının** 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi uyarınca **tecil ve taksitlendirme** işlemlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemiştir. Karar, **01.01.2018 tarihinden itibaren vadesi gelen prim borçlarına uygulanmak üzere yürürlüğe girmişti.**

Kararda “**uyumlu prim borçlusu**”; “*ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olanlardan başvuru tarihi itibarıyla en az 3 yıldır prim ödeme yükümlüsü olup başvuru tarihinden geriye doğru 3 yıla ait prime ilişkin belgeleri sürelerinde vermiş (Kanuni süresinde verilen belgelere ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla verilen belgeler bu şartın ihlali sayılmaz.) ancak son 1 yıl içerisinde borçlarını ödeyememiş olan borçlular*” şeklinde tanımlanmıştır.

Söz konusu karar hakkında [03.04.2018 tarih ve 2018/66](#) sayılı sirkülerimizde bilgilendirme yapmıştık.

Yönetmelikte, Kuruma borcu bulunmadığına ilişkin belge taleplerinde 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi hükmünün de dikkate alınacağı açıklanmıştır.

Yönetmelikte aşağıdaki başlıklar halinde düzenlemeler yapılmıştır:

- Uyumlu prim borçlularının belirlenmesi,
- Kapsama giren borçlar,
- Başvuru,
- Borçlunun çok zor durum hali, tecil ve taksitlendirme süreleri ile tecil faiz oranlarının tespiti,
- Kurumun denetim yetkisi ve sorumluluk,
- Tecil ve taksitlendirme yetkisi ile kapsama girecek işyerleri,
- Gecikme cezası ve gecikme zammı,
- Teminat ve teminat aranmayacak durumlar,
- Teminat olarak gösterilen taşınır ve taşınmazların değer tespitlerinin yapılması,
- Tecil ve taksitlendirmelerde şahsi kefaletin kabul edilmesi,
- Taksit süreleri, tecil ve taksitlendirmenin başlaması,
- Tecil ve taksitlendirme şartlarına uyulmaması,
- Ödemeler nispetinde hacizlerin kaldırılması, teminatın iadesi ve teminat değişikliği,
- Haczedilen malın satışına muvafakat,
- Teminat dışındaki hacizlerin kaldırılması.

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK

Sosyal Güvenlik Kurumu Alacaklarının 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48/A Maddesine Göre Tecil ve Taksitlendirilmesine İlişkin Yönetmelik

(* Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

YÖNETMELİK

Sosyal Güvenlik Kurumundan:

**SOSYAL GÜVENLİK KURUMU ALACAKLARININ 6183 SAYILI AMME
ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUNUN 48/A MADDESİNE
GÖRE TECİL VE TAKSİTLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK**

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48/A maddesi uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumuna olan yükümlülüklerini süresinde yerine getirmiş ancak son bir yıl içinde borçlarını ödeyememiş olan uyumlu prim borçlularının borçlarını taksitlendirerek ödeyebilmelerine ilişkin işlemleri düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

(2) Bu Yönetmelik, uyumlu prim borçlularının 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesi kapsamındaki prim ve diğer borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesi uyarınca tecil ve taksitlendirme işlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesi, 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin onaltıncı fıkrası ve son fıkrası ile 22/1/2018 tarihli ve 2018/11284 sayılı ve 5/3/2018 tarihli ve 2018/11500 sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- Cari ay: Tecil ve taksitlendirmeye dâhil edilen son ayı izleyen ayları,
- Genel Müdür: Sigorta Primleri Genel Müdürünü,
- Kurum: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
- Tahsil dairesi: Kurumun tahsilatla görevli ünitesini, icra servisini, icra memurlarını, memurlarını ve Kurum adına vekâletname verilen gerçek ve tüzel kişileri,
- Ünite: Kurumun tahsilatla görevli sosyal güvenlik il müdürlüğü ile sosyal güvenlik merkezini,
- Yİ-ÜFE aylık değişim oranı: Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranını,

ifade eder.

Uyumlu prim borçlularının belirlenmesi

MADDE 4 – (1) Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olanlardan başvuru tarihi itibarıyla en az 3 yıldır prim ödeme yükümlüsü olup başvuru tarihinden geriye doğru 3 yıla ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini süresinde vermiş (Kanuni süresinde verilen belgelere ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla verilen belgeler bu şartın ihlali sayılmaz.) ancak borç ödemedeki hüsnüniyet sahibi olmalarına rağmen son 1 yıl içerisinde borçlarını ödeyememiş olan borçlular, uyumlu prim borçlusu olarak kabul edilecektir.

(2) 12/5/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 34 üncü maddesi kapsamında, özel nitelikteki inşaat işyerleri ile ihale konusu işyerleri hariç olmak üzere, kapanma, terk veya tasfiye olmadığı hâlde, işyerinde en az iki yıl süre ile sigortalı çalıştırılmadığı işverenler tarafından bildirilen veya Kurumca tespit edilen işyerleri birinci fıkranın ihlali sayılmaz. Bu süreler, başvuru tarihinden geriye doğru 3 yıllık süreye dâhildir.

(3) Borçlunun aynı üniteye takip edilen birden fazla işyerinin olması durumunda başvuruda bulunulan üniteye takip edilen en az bir işyerinin başvuru tarihinden geriye doğru en az 3 yıl önce Kurumda tescil edilmiş olması gerekmektedir.

(4) Başvuru tarihinden geriye doğru prime ilişkin belgelerin süresinde veriliş verilmemesinin incelenmesinde ve borç ödemedeki hüsnüniyet sahibi olup olmadığının değerlendirilmesinde borçlunun başvuruda bulunduğu üniteye borçlu bulunsun bulunmasın tüm işyerleri dikkate alınır.

(5) 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ile 48/A maddesine göre tecil edilen veya özel kanunlara göre ödeme planına bağlanan borcun bulunması 48/A maddesinden yararlanılmasına engel teşkil etmez.

Kapsama giren borçlar

MADDE 5 – (1) 1/1/2018 tarihinden itibaren vadesi gelen sosyal sigorta primleri, işsizlik sigortası primleri ve idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesi kapsamında tecil ve taksitlendirilebilecektir.

Başvuru

MADDE 6 – (1) 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesinden yararlanmak isteyen borçluların bağlı oldukları sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine yazılı olarak başvurmaları gerekir.

(2) Borçlunun bu kapsamda birden fazla sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezi tarafından takip edilen borcunun bulunması halinde yazılı başvurular işyerlerinin işlem gördüğü ünitelere ayrı ayrı yapılır.

(3) Beşinci madde kapsamına giren borç türlerinin tamamı için tecil talebinde bulunulması gerekir.

(4) Asıl Kurum borçlusu (gerçek veya tüzel kişi) dışında kalan kefiller, şirket ortakları, üst düzey yöneticiler ve kanuni temsilciler gibi Kurum borçlusu sayılan kişiler sorumlu oldukları tutarlar için 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesi hükmünden yararlanamayacaktır.

Niyabeten takipte taksitlendirme işlemleri

MADDE 7 – (1) 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesinden yararlanmak isteyen borçluların bağlı buldukları sosyal güvenlik il müdürlüğüne/sosyal güvenlik merkezine yazılı olarak başvurmaları gerektiğinden niyabetentaksitlendirme yapılmayacaktır.

Borçlunun çok zor durum hali, tecil ve taksitlendirme süreleri ile tecil faiz oranlarının tespiti

MADDE 8 – (1) 6183 sayılı Kanunun 48/A maddesi uyarınca yapılacak tecil ve taksitlendirme işlemlerinde, borçluların “çok zor durum” halinin tespitinde;

a) Bilanço esasına göre defter tutan yıllık gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin çok zor durum halinin tespitinde aşağıdaki mali göstergeler kullanılır.

Nakit Oranı:	$\frac{\text{Hazır Değerler} + \text{Menkul Kıymetler}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$
Likidite Oranı:	$\frac{\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}}$
Kaldıraç Oranı:	$\frac{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar} + \text{Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$

b) İşletme hesabı veya zirai işletme hesabı esasına göre defter tutan, ticari kazancı basit usulde tespit edilen ve serbest meslek kazanç defteri tutan mükelleflerin çok zor durum halinin tespitinde aşağıdaki mali göstergeler kullanılır.

Nakit Oranı:	$\frac{\text{Kasa} + \text{Banka}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$
Likidite Oranı:	$\frac{\text{Kasa} + \text{Banka} - \text{Kısa Vadeli Alacaklar}}{\text{Kısa Vadeli Borçlar}}$
Kaldıraç Oranı:	$\frac{\text{Kısa Vadeli Borçlar} + \text{Uzun Vadeli Borçlar}}{\text{Toplam Varlıklar}}$

(2) Borçluların mali durumlarının değerlendirilmesi sonucu;

- Nakit oranının 0,1 veya 0,1'den küçük olması,
- Likidite oranının 0,7 veya 0,7'den küçük olması,
- Kaldıraç oranının 0,7 veya 0,7'den büyük olması şartlarının bir arada bulunması gerekmektedir.

(3) İkinci fıkradaki 3 şartı birlikte sağlayan borçluların çok zor durumda oldukları kabul edilerek aşağıda belirtilen likidite ve kaldıraç analizi tablolarına göre ayrı ayrı tespit edilen dereceler toplanarak “Çok Zor Durum Derecesi” bulunur. Söz konusu 3 şartın birlikte sağlanamaması halinde ise tecil ve taksitlendirme talepleri reddedilir.

Likidite Analizi Tablosu	
Derece (L)	Oran (X)
1	$0,6 \leq X < 0,7$
2	$0,5 \leq X < 0,6$
3	$0,4 \leq X < 0,5$
4	$0,3 \leq X < 0,4$
5	$X < 0,3$

Kaldıraç Analizi Tablosu	
Derece (K)	Oran (Y)
1	$0,7 < Y \leq 0,8$
2	$0,8 < Y \leq 0,9$
3	$0,9 < Y \leq 1$
4	$1 < Y \leq 1,1$
5	$1,1 < Y$

(4) Çok zor durum derecesine göre azami tecil süresi ile 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre belirlenen tecil faizinin (Yürürlükteki Tecil Faiz Oranı = TFO) belirli bir yüzdesi esas alınarak bulunan faiz oranı “Tecil Süresi ve Faiz Oranı Belirleme Tablosu”ndan tespit edilir.

Tecil Süresi ve Faiz Oranı Belirleme Tablosu		
Çok Zor Durum Derecesi (L+K)	Azami Tecil Süresi	Tecil Faiz Oranı
2 - 3	18 aya kadar	TFO x 0,75
	12 aya kadar	TFO x 0,7
	6 aya kadar	TFO x 0,65
4 - 5	24 aya kadar	TFO x 0,7
	18 aya kadar	TFO x 0,6
	12 aya kadar	TFO x 0,5
6 - 7	6 aya kadar	TFO x 0,4
	36 aya kadar	TFO x 0,7
	24 aya kadar	TFO x 0,6
8 - 9	18 aya kadar	TFO x 0,5
	12 aya kadar	TFO x 0,4
	6 aya kadar	TFO x 0,3
10	48 aya kadar	TFO x 0,6
	36 aya kadar	TFO x 0,5
	24 aya kadar	TFO x 0,4
	18 aya kadar	TFO x 0,3
	12 aya kadar	TFO x 0,2
	6 aya kadar	TFO x 0,1
	60 aya kadar	TFO x 0,5
	48 aya kadar	TFO x 0,4
	36 aya kadar	TFO x 0,3
	24 aya kadar	TFO x 0,2
	18 aya kadar	TFO x 0,15
	12 aya kadar	TFO x 0,1
	6 aya kadar	TFO x 0,05

(5) Tecil süresi ve faiz oranı belirleme tablosuna göre tespit edilen tecil süresi ve tecil faiz oranı uygulandıktan sonra aylık eşit taksitler halinde ödenmesini sağlayacak şekilde söz konusu borçlar Kurumca ödeme planına bağlanır.

(6) Dördüncü fıkrada belirtilen süreler azami tecil ve taksitlendirme süreleri olup tecil ve taksitlendirmeye yetkili makamlarca daha az süreli tecil ve taksitlendirme yapılabilir.

(7) Çok zor durum derecesi hesaplamalarında virgülden sonraki iki rakam dikkate alınır ve herhangi bir yuvarlama işlemi yapılmaz.

Kurumun denetim yetkisi ve sorumluluk

MADDE 9 – (1) 8 inci maddede belirtilen hesaplama yöntemine uygun olarak yapılacak mali tablo analizinde, Kurumun denetim yetkisi saklı kalmak kaydıyla, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre yetki verilmiş serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler tarafından işyeri kayıtlarının incelenmesi sonucu düzenlenen raporlar esas alınır.

(2) Düzenlenen rapor neticesinde tecil ve taksitlendirmeden yararlanmaması gerektiği halde yararlanılmış olması durumunda borç ödenerek tecil ve taksitlendirme işlemi bitmiş olsa bile tecil ve taksitlendirme işlemi iptal edilir. Kasten gerçeğe aykırı rapor düzenleyerek Kurum zararına sebebiyet verdiği anlaşılan meslek mensupları oluşan Kurum zararından borçlu ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

(3) Çok zor durum derecesinin olması gerekenden yüksek gösterildiği durumlarda ise tecil işleminin devam etmesi halinde ödeme planı revize edilir ve yeni plana göre aradaki fark tutarın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenmesi istenir. Tecil ve taksitlendirmeye konu borcun ödenmesinden sonra bu hususun ortaya çıkması halinde ise aradaki farkın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenmesi istenir, aksi halde geriye doğru iptal işlemi yapılır.

(4) Düzenledikleri rapor ile Kurum zararına sebebiyet verdikleri veya henüz zarar doğmamış olsa bile Kurumu yanılttıkları tespit edilen meslek mensuplarınca 5 yıl boyunca düzenlenen raporlar işleme konulmaz.

(5) Söz konusu meslek mensuplarının şirket hâlinde çalışması durumunda, düzenlenecek raporlardan doğacak cezai ve mali sorumluluk, raporu düzenleyen meslek mensubuna aittir.

(6) İşverenin veya alt işverenin defter ve belgelerini düzenleyen meslek mensupları, aynı işveren ve alt işveren için veya kendilerinin, boşanmış dahi olsa eşinin usul ve furuundan birinin veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kayın hısımlarının ya da bunların yönetici oldukları veya yönetiminde görev alarak ortak oldukları işyerleri hakkında rapor düzenleyemez.

(7) Kurum zor durum halini incelemeye her zaman yetkilidir.

Tecil ve taksitlendirme yetkisi ile kapsama girecek işyerleri

MADDE 10 – (1) Borç tutarlarına göre;

a) Sosyal güvenlik merkezlerince takip edilen ve 1.500.000 TL'ye kadar olan Kurum alacaklarının tecil ve

taksitlendirilmesinde sosyal güvenlik merkezlerinin müdürü,

b) 1.500.001-3.000.000 TL arası Kurum alacaklarının tecil ve taksitlendirilmesinde sosyal güvenlik il müdürü,

c) Büyükşehir belediyesi bulunan illerdeki sosyal güvenlik il müdürleri 1.500.001-4.000.000 TL arası Kurum alacaklarının tecil ve taksitlendirilmesinde,

yetkilidir.

(2) Bünyesinde icra takip, haciz ve satış işlemlerinin yürütüldüğü sosyal güvenlik merkezi kurulmayan sosyal güvenlik il müdürlüklerinde; büyükşehir belediyesi olan iller için 4.000.000 TL'ye kadar, diğer illerde ise 3.000.000 TL'ye kadar olan borçların tecil ve taksitlendirme yetkisini il müdürleri kullanmaya devam eder.

(3) Büyükşehir belediyesi olan iller için 4.000.000 TL'yi, diğer iller için ise 3.000.000 TL'yi aşan tutarların tecil ve taksitlendirme talepleri İcra Daire Başkanlığına gönderilmekle beraber söz konusu borç tutarları;

a) 3.000.001-4.500.000 TL arasında ise İcra Daire Başkanı,

b) 4.500.001-6.000.000 TL arasında ise Genel Müdür,

c) 6.000.001-7.500.000 TL arasında ise Kurum Başkanı,

ç) 7.500.001 TL ve üzerinde ise Kurum Yönetim Kurulu,

tarafından değerlendirilir.

(4) Söz konusu yetkilerin kullanılmasında borçlunun, tahsilatla görevli o ünitece takip edilen tüm işyerlerinden kaynaklanan borçları, borç türü bazında ayrı ayrı değerlendirilir.

Gecikme cezası ve gecikme zammı

MADDE 11 – (1) 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi uyarınca yapılacak tecil ve taksitlendirme işlemlerinde, tecil edilecek borç tutarına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı yerine Türkiye İstatistik Kurumunun yayımladığı Yİ-ÜFE aylık değişim oranları basit usulde uygulanacaktır.

(2) Yİ-ÜFE tutarı hesaplamalarında ilk aya ilişkin esas alınacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranı, alacağın vadesinin rastladığı ay için açıklanmış olan oran esas alınacaktır. Tecil başvurusunun yapıldığı tarihte, başvuru tarihinden önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE aylık değişim oranının açıklanmamış olması halinde bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınacaktır.

(3) Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının eksi değer çıkması durumunda bu oranlar da hesaplamada eksi değer olarak dikkate alınacaktır. Hesaplamaya konu döneme ilişkin olarak Yİ-ÜFE aylık değişim oranlarının toplamı eksi değer olduğu takdirde gecikme cezası ve zammı yerine alınması gereken Yİ-ÜFE tutarı sıfır kabul edilecektir.

Teminat ve teminat aranmayacak durumlar

MADDE 12 – (1) Borçlunun 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesine göre tecil ve taksitlendirmeye konu borç toplamının işyeri ve borç türüne bakılmaksızın 500.000 (beşyüzbin) Türk Lirasını (bu tutar dâhil) aşmaması şartıyla tecil edilecek borçlar için teminat aranmaz.

(2) Tecil ve taksitlendirilecek Kurum alacaklarının toplam tutarının 500.000 (beşyüzbin) Türk Lirasını aşması durumunda, gösterilmesi zorunlu olan teminat tutarı 500.000 (beşyüzbin) Türk Lirasını aşan kısmın %25'i kadardır. Ayrıca, alınacak teminat tutarının tespitinde, gecikme cezası ve gecikme zammı yerine Yİ-ÜFE tutarı dikkate alınacaktır.

(3) Teminat aranmaksızın yapılacak tecil ve taksitlendirmelere ilişkin olarak belirlenen 500.000 (beşyüzbin) Türk Lirası tutarındaki sınır, tecil ve taksitlendirilen borçların toplamı esas alınarak uygulanacağından, borçlunun tecil ve taksitlendirilen ve tecil şartlarına uygun olarak ödeme yaptığı borçları için bu sınır dikkate alınmış ise yeni tecil ve taksitlendirme taleplerinde daha önce tecil edilmiş borç tutarı ile talepte bulunulan borç tutarının toplamı dikkate alınır.

(4) Kurum alacakları teminat aranmaksızın tecil ve taksitlendirilmiş olmakla birlikte şartlara uygun ödeme yapılmaması nedeniyle tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmuş ve talep edilmesiyle birlikte en fazla iki kez tecili geçerli sayılmışsa, borçlunun teminatsız tecil ve taksitlendirme uygulamasından yararlandığı başka bir tecil ve taksitlendirilmiş borcu bulunmadığı takdirde, 500.000 (beşyüzbin) Türk Lirası tutarındaki teminatsız tecil ve taksitlendirme uygulamasından tekrar yararlandırılır.

(5) Tecil ve taksitlendirilen borç toplamının 500.000 (beşyüzbin) Türk Lirasından fazla olması ve tecil şartlarına uygun taksit ödemeleri devam ettiği sürece borçlu tarafından başkaca borçları için yeni tecil ve taksitlendirme talebinde bulunulduğunda, daha önce tecil edilmiş borçların 500.000 (beşyüzbin) Türk Lirasına kadar olan kısmı için teminat aranmamış olması nedeniyle, tecil ve taksitlendirilmesi talep edilen borcun %25'i oranında teminat gösterilmesi istenilir.

Teminat olarak gösterilen taşınır ve taşınmazların değer tespitlerinin yapılması

MADDE 13 – (1) Tecil ve taksitlendirme işlemlerinde teminat olarak taşınmaz gösterilmiş ise değer tespitlerinde;

a) Kurum teknik elemanlarınca düzenlenen raporlar,

b) Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde yetkilendirilmiş değerlendirme uzmanları veya değerlendirme şirketleri tarafından düzenlenen raporlar,

c) Ticaret, Sanayi ve Deniz Ticaret Odaları ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları veya bunların bağlı olduğu

birlik yönetimlerinde bilirkişilik, eksperlik ve hakemlik yapma yetkisi verilenler tarafından düzenlenen raporlar,

ç) Bankalar ve sigorta şirketleri tarafından yaptırılan değer tespitine ilişkin raporlar,

d) Hukuk mahkemelerince tayin edilmiş bilirkişilerce düzenlenen raporlar,
esas alınır.

(2) Birinci fıkranın (a) ve (d) bentlerinde belirtilenler hariç olmak üzere diğer bentlerinde sayılan raporlarda, rapor düzenleyen ekspertiz veya bilirkişilerin, yetki veya ruhsat belgelerinin rapora eklenmesi zorunludur.

(3) Gösterilen teminat taşınır ise, öncelikle sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezinde icra takip, haciz ve satış veya icra haciz servislerinde görev yapan icra memurunca değer tespiti yapılır. Taşınırın niteliğine göre bu servislerce ya da ünite amirince gerek görülmesi halinde bilirkişilere değer tespiti yaptırılır veya ilgili meslek ve esnaf odalarından görüş alınır ya da emsal malların piyasa araştırması yaptırılır.

(4) Kurum alacaklarına karşılık öncelikle, üzerinde başka idareler ile gerçek veya tüzel kişilerin haciz, ipotek, rehin gibi kısıtlayıcı takyidatları bulunmayan ve satış kabiliyeti olan mallar teminat olarak alınır.

(5) Borçlunun dördüncü fıkrada belirtilen nitelikte taksitatsız mallarının bulunmaması ve kendisi tarafından teminat olarak gösterilen mallar üzerinde ipotek, rehin, haciz gibi takyidatların bulunması halinde, tecil ve taksitlendirmeye konu alacağın güncel değeri ile birlikte diğer güncel takyidat değerleri toplamının, malın tespit edilen değerini aşmaması halinde teminat olarak kabul edilebilir.

Tecil ve taksitlendirmelerde şahsi kefaletin kabul edilmesi

MADDE 14 – (1) Tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan borçluların tecil ve taksitlendirme talep tarihine kadar Kurumca yapılmış olan mal varlığı araştırması sonucunda hacze kabil bir malının bulunmadığı veya yapılan takipler sonucunda haczolanmış mallarının Kurum alacağının tamamını karşılar nitelikte olmadığı tespit edilmesi ve bu borçluların 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesindeki teminatları da sağlayamamaları durumunda Kurum alacağını karşılayacak tutarda mal varlığının olduğu anlaşılan muteber bir üçüncü şahıstan noterden tasdikli şahsi kefalet senedi alınmak suretiyle tecil ve taksitlendirme işlemi yapılabilir.

Taksit süreleri, tecil ve taksitlendirmenin başlaması

MADDE 15 – (1) Taksitler aylık dönemler hâlinde eşit olarak ödenir. Ancak borçlularca kademeli ödeme planında ısrar edilmesi ve ünitece borçlunun taksitlerini eşit olarak ödeyemeyecek durumda olduğuna kanaat getirilmesi halinde, en fazla ilk altı taksit, eşit taksitlere bölünmüş ödeme planındaki taksit tutarının %50'sinden az olmamak kaydıyla kademeli olarak tecil ve taksitlendirilebilir.

(2) Tecil ve taksitlendirme, tespit edilen taksit sayısına göre hesaplanan ilk taksit tutarının tamamının ödendiği tarihte başlar.

Tecil ve taksitlendirme şartlarına uyulmaması

MADDE 16 – (1) İki'den fazla aylık taksitin süresinde ve tam olarak ödenmemesi halinde tecil ve taksitlendirme işlemi bozulur. Ancak ödenmeyen en fazla iki taksitin en geç son taksit süresine kadar (bu tarih dâhil) tam olarak ödenmesi halinde tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmaz. Aylık taksit miktarının %10'unu geçmemek kaydıyla 10 TL'ye kadar eksik ödemeler taksit ihlali sayılmaz.

(2) Bir takvim yılında ikiden fazla cari ay priminin süresinde ve tam olarak ödenmemesi halinde tecil ve taksitlendirme işlemi bozulur. Ödenmeyen en fazla iki cari ay priminin son taksit süresini geçmemek kaydıyla izleyen takvim yılı sonuna kadar ödenmesi halinde tecil ve taksitlendirme işlemi bozulmaz.

(3) Tecil şartlarına uyulmaması nedeniyle muaccel olan Kurum alacağı, bozulma şartının olduğu (alacağın muaccel olduğu) tarihten itibaren 30 gün içinde yazılı olarak talep edilmesi ve ödenmeyen taksitlerin tecil faiziyle birlikte ve/veya cari ay primlerinin tamamının bu sürede ödenmesi halinde tecil ve taksitlendirme işlemi geçerli sayılır. Aylık taksitin ve/veya cari ay priminin ödenmemesi nedeniyle bozulan tecil ve taksitlendirme işleminin geçerli sayılması hakkından en fazla iki kez yararlanılabilir.

(4) Tecil şartlarına uyulmaması nedeniyle tecil ve taksitlendirme işlemi bozulması halinde tecil talep tarihinden itibaren 5 yıl geçmedikçe 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesinden yararlanılamaz.

(5) Tecil şartlarına riayet edilmemesi, değerini kaybeden teminatın veya mahcuz malların tamamlanmaması veya yerlerine başkalarının gösterilmemesi hallerinde Kurum alacağı muaccel olur. Tecil edilen Kurum alacağının gecikme zammı tatbik edilmeyen alacaklardan olması halinde, ödenen tecil faizleri iade veya mahsup edilmez. Tecil edilen gecikme zammının Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanmış olması halinde gecikme zammı hesabı 5510 sayılı Kanununun 89 uncu maddesine göre yeniden hesaplanır. Tahsil edilmiş bulunan tecil faizlerinin, tecile konu toplam borç içindeki gecikme cezası ve gecikme zammına isabet eden bölümü Kuruma irat kaydedildikten sonra, kalan tutar gecikme zammına mahsup edilir.

Ödemeler nispetinde hacizlerin kaldırılması, teminatın iadesi ve teminat değişikliği

MADDE 17 – (1) Borçlunun malları üzerine haciz tatbik edildikten sonra söz konusu borcun tecil ve taksitlendirilmesi halinde, daha önce haczedilmiş malları, tecil ve taksitlendirilen borçları için değerleri tutarınca teminat yerine geçer.

(2) Tecil ve taksitlendirme işleminden önce uygulanan ve tecil ve taksitlendirmeye konu alacağın tamamını karşılayacak değerde olan hacizler ile alınmış olan teminatlar üzerindeki hacizlerden bir kısmının borçlu tarafından

daha sonraki bir tarihte kaldırılmasının veya iadesinin istenilmesi durumunda, talep tarihine kadar olan taksit tutarlarının ve cari ay primlerinin ödenmiş ve daha önce alınmış olan teminatın bölünebilir nitelikte olması durumunda ödenen miktarı aşmamak kaydıyla tecil ve taksitlendirilen borçtan fazlaya ilişkin teminatlar üzerindeki hacizler kaldırılır veya iade edilir.

(3) Tecil ve taksitlendirme işleminden önce haczedilen malların değeri tecil ve taksitlendirmeye konu borç tutarından az, zorunlu teminat tutarından fazla ise tecil ve taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödenen taksitler sonucunda kalan borç tutarı, hacizli mal değerinin altına inmediği sürece Kurum hacizleri kaldırılmaz.

(4) Tecil ve taksitlendirme şartlarına uygun olarak yapılan ödemeler neticesinde kalan tecilli borç tutarı hacizli malın değerinin altına inmesi durumunda, mahcuz malın bölünebilir nitelikte olması şartıyla yapılan ödemeler nispetinde haciz kaldırılır.

(5) Tecil ve taksitlendirilen borç tutarı teminat aranılmayacak sınırın (beşyüzbin TL) altında olsa dahi tecil ve taksitlendirme işleminden önce borçlunun malları üzerine Kurum lehine haciz işlemleri tatbik edilmiş ise, söz konusu hacizler mahcuz malın bölünebilir nitelikte olması şartıyla yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır.

(6) Borcun tecil ve taksitlendirilmesinden önce haczedilmiş malların değeri, tecil ve taksitlendirilen borç tutarından ve zorunlu teminat tutarından az ise haczedilen malların değeri ile gösterilmesi gereken zorunlu teminat tutarı arasındaki fark kadar teminat gösterilmesi istenilir. Bu durumda yapılan tecil ve taksitlendirme işlemlerinde zorunlu teminat tutarı belirlenirken 500.000 (beşyüzbin) Türk Lirası sınırı dikkate alınır.

(7) 6183 sayılı Kanun uyarınca herhangi bir haciz uygulaması olmadan tecil ve taksitlendirilen borçlar için alınan teminatlar; tecil ve taksitlendirme şartlarına uygun olarak yapılan ödemeler sonucunda kalan taksitli borç tutarının zorunlu teminat tutarının altına inmesi durumunda yapılan ödemeler nispetinde (bölünebilir nitelikte olması şartıyla) iade edilir.

(8) Tecil ve taksitlendirme talebi kabul edildikten sonra borçlunun gösterdiği teminatlarda değişiklik talep edilmesi halinde, değişiklik talep edilen tarihe kadar olan taksitler ile cari ay primlerinin ödenmiş olması kaydıyla, borçlunun verdiği teminat, kısmen veya tamamen aynı değerde ve aynı nitelikte veya paraya çevrilmesi daha kolay başka teminatlarla değiştirilebilir.

Haczedilen malın satışına muvafakat

MADDE 18 – (1) Tecil edilen Kurum alacağının 2.000.000 (ikimilyon) Türk Lirasını (bu tutar dâhil) aşmaması, mahcuz malın 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde sayılan mallardan olması ve 6183 sayılı Kanuna göre belirlenmiş değerinin %50'sinden aşağı olmamak üzere satış bedelinin %50'sinin Kuruma ödenmesi şartıyla mahcuz malın satışına izin verilir. Bu takdirde, tecilli borç tutarı için hesaplanan zorunlu teminat tutarını karşılayacak mahcuz mal ve/veya teminat bulunması şartıyla satılan mal üzerindeki haciz kaldırılır.

(2) Tecil edilen Kurum alacağının 2.000.000 (ikimilyon) Türk Lirasını aşması halinde ise birinci fıkra hükmü, değeri 2.000.000 (ikimilyon) Türk Lirasına kadar olan mahcuz mallar için uygulanır. Bu takdirde, satışına izin verilecek hacizli malların her birinin değerinin 2 milyon lirayı aşmaması gerekmektedir.

(3) 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi kapsamında borçları tecil edilen borçlunun hacizli menkul veya gayrimenkul malları için satış izni alması halinde, alacaklı üniteye borçluya “söz konusu malın satışına hacizler baki kalmak şartıyla muvafakat edildiğine” yönelik bir yazı verilecek, bu malların resmi sicile kayıtlı olması halinde ise, söz konusu şerhi içerecek bir yazı ilgili sicile gönderilerek satışa muvafakat verildiği bildirilecektir.

(4) Borçlu tarafından, söz konusu malın maddede belirtilen şartlara uygun olarak satılması sonucunda satış bedelinden üniteye gerekli ödemelerin yapılması ve tecil talebi üzerine hesaplanan zorunlu teminat tutarını karşılayacak mahcuz mal ve/veya teminat bulunması halinde satışa konu mal üzerindeki hacizler kaldırılacaktır.

(5) Hacizli menkul veya gayrimenkul malların 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesinin onuncu fıkrasına göre satılmasına Kurumca izin verilebilmesi için borçlunun, Kurumun diğer ünitelerine olan borç durumunun dikkate alınması gerekir.

(6) 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi kapsamında alacaklı tüm ünitelere olan borçların tamamının tecil edildiği hallerde haciz tatbik eden ünitelerin her birinin ayrı ayrı satış izni vermesi gerekmektedir. Ancak, satış bedelinden ödenecek tutar bu ünitelerin alacaklarına yetmediği takdirde satış bedelinden ödenen tutar ilk haczi koyan ünite tarafından tahsil edilerek haczi bulunan tüm üniteler arasında ödenmesi gereken tecilli alacak tutarı dikkate alınarak garameten taksim edilecektir.

(7) 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi kapsamında borçlunun tüm borçlarının tecil edilmediği hallerde ise tecil edilmeyen alacak tutarlarına karşılık tatbik edilmiş hacizler, borcu karşılayacak değerde mal bulunmadığı sürece kaldırılmayacak dolayısıyla satış izni verilemeyecektir.

Teminat dışındaki hacizlerin kaldırılması

MADDE 19 – (1) Tecil ve taksitlendirme işlemi kesinleştikten sonra, teminat olarak gösterilen mallar üzerine haciz konulmak kaydıyla, tecile yetkili makamlar kendilerine tanınan yetkilerle sınırlı kalmak suretiyle borçlunun talebi halinde fazlaya ilişkin hacizler kaldırılır.

(2) Tecil ve taksitlendirme talebinde bulunan borçlunun, üçüncü kişilerdeki hak ve alacakları ile banka

mevduatlarının üzerine Kurum lehine tatbik edilmiş hacizlere istinaden borçlunun üçüncü kişiler nezdinde tahakkuk etmiş alacakları ile bloke edilmiş bir paranın ilk taksitin ödendiği tarihten önce Kurum hesaplarına aktarılması halinde cari usullere göre, ilk taksitin ödendiği tarihten sonra Kurum hesaplarına aktarılması halinde ise taksitlere mahsup edilir.

Diğer hususlar

MADDE 20 – (1) Kuruma borcu bulunmadığına ilişkin belge taleplerinde 6183 sayılı Kanununun 48/A maddesi hükmü de dikkate alınacaktır.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanı yürütür.